

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821201545
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8821201545.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava - Staré Mesto, proti žalovanému: Y. H., W.. XX. XX. XXXX, M. F. T. Š. XXX/XX, XXX XX Q. W. M., o zaplatenie 1.072,87 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Konanie zastavuje v časti o zaplatenie sumy 601,93 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 601,93 od 21.5.2021 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 28.6.2021 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1072,87 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 21.5.2021 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že medzi právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 18.1.2017 uzatvorená zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s., (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č.52583404. Žalovanému bol poskytnutý úver s dohodnutým úrokom vo výške 18%. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 600,- eur a bol povinný žalobcovi platiť štandardnú mesačnú splátku vo výške 20,- eur. Žalovaný si neplnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo Zmluvy a jeho platobnú disciplínu sa nepodarilo obnoviť ani po viacerých pokusoch žalobcu. Pred odstúpením na vymáhanie žalobca vystavil ku dňu 6.5.2021 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 30.4.2021 obsahujúci súhrn debetných položiek, a to istiny, poplatkov, sankčného úroku a štandardného úroku s prihliadnutím na vykonané úhrady žalovaného s konečným zostatkom na úhradu vo výške 1072,87 eur. Konečný dlh žalovaného z doposiaľ neuhradeného dlžného zostatku predstavuje sumu vo výške 1072,87 eur. Žalovaný si nesplnil povinnosť uhradiť svoj peňažný záväzok v lehote splatnosti určenej vo výpise z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 30.4.2021, t. j. v lehote splatnosti do dňa 20.5.2021. Žalobcovi tak vznikol nárok na úhradu úrokov z omeškania v zákonnej výške podľa § 517 Občianskeho zákonníka, odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti, t. j. od 21.5.2021 do zaplatenia.

2. Žalovaný sa k žalobe žalobcu nevyjadril.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty - pôžičková karta Quatro, zmluvou o spotrebiteľskom z 18.1.2017, Obchodnými

podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. účinnými od 15.7.2016, výpisom z pôžičkovej karty Quatro za obdobie od 27.1.2017 do 30.4.2021, písomným podaním žalobcu z 10.8.2021 s prílohami, a to prílohou č. 1 - odvolaním plnej moci, rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 3.8.2021, odvolaním plnomocenstva zo dňa 2.8.2021, žiadosťou o postúpenie a prevod z 28.7.2021, dodatkom č. 4 k rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa 30.11.2017, písomným podaním žalobcu z 27.9.2021 s prílohami, a to predžalobnou upomienkou zo dňa 2.6.2018, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 4.7.2018, Zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty - pôžičková karta Quatro, zmluvou o spotrebiteľskom z 18.1.2017, informáciou o RPMN a priemernej RPMN, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, informáciami v zmysle zákona č. 122/2013 Z.z., informáciami o finančnom sprostredkovaní, Obchodnými podmienkami účinnými od 15.7.2016, spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou, doručenkami z 20.1.2017 a 7.6.2018 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. V priebehu konania podal pôvodný žalobca na tunajší súd návrh na zmenu na strane žalobcu. Súd uznesením zo dňa 19.8.2021, č.k. 5Csp/78/2021 - 50 pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, vstúpil ako nový žalobca: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154. Pôvodný žalobca ako postupca ku dňu 28.7.2021 postúpil žalobcovi ako postupníkovi pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania, pričom žalovanému postupca zaslal oznámenie o postúpení pohľadávky. Predložil tiež Žiadosť o postúpenie a prevod z 28.7.2021 a prílohy zmluvy o postúpení pohľadávok, v ktorých je špecifikovaná aj pohľadávka proti žalovanému. Tým je preukázaná aktívna legitimácia žalobcu v tomto konaní.

5. Pôvodný veriteľ a žalovaný ako klient uzatvorili dňa 18.1.2017 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Quatro. V zmluve je uvedený úverový rámec 600,- eur a štandardná mesačná splátka 20,- eur. Štandardná úroková sadzba bola dohodnutá vo výške 18 % ročne.

6. Podľa výpisu z Pôžičkovej karty Quatro je zrejmé, že za zúčtovacie obdobie od 27.1.2017 do 30.4.2021 žalovaný čerpal z kartového účtu sumu 731,60,- eur a poukázal úhrady vo výške 260,66 eur. Posledné čerpanie bolo žalovaným realizované dňa 23.2.2018. Posledná úhrada bola žalovaným realizovaná dňa 20.2.2018. Vo výpise sa uvádza úverový rámec vo výške 600,- eur a výška splátky 20,- eur.

7. Z predžalobnej upomienky zo dňa 2.6.2018 súd zistil, že právny predchodca žalobcu žiadal žalovaného bezodkladne uhradiť nedoplatok na splátkach v celkovej výške 60,- eur a zároveň ho upozornil, že ak do 16.6.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 4/2018 bude oprávnený úver zosplatiť. Výzvu žalovaný podľa žalobcom predloženej doručenky prevzal dňa 7.6.2018.

8. Pôvodný veriteľ listom zo dňa 4.7.2018 oznámil žalovanému, že vyhlásil okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku vo výške 666,37 eur.

9. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 27.9.2021 uviedol, že v súlade s čl. V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok právny predchodca žalobcu listom zo dňa 04.07.2018 vyhlásil Okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške. Žalobca berie žalobný návrh v časti o zaplatenie sumy vo výške 601,93 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhuje, aby súd konanie v tejto časti zastavil a vrátil žalobcovi časť nespotrebovaného súdneho poplatku. Žalobca si teda uplatňuje už len rozdiel medzi sumou čerpaného úveru a sumou, ktorú žalovaný doposiaľ uhradil - suma čerpaného úveru 731,60 eur mínus suma úhrad žalovaného 260,66 eur predstavuje istinu 470,94 eur. Z dôvodu čiastočného späťvzatia zároveň upravujeme petit žaloby a navrhujeme, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 470,94 eur, úrok z omeškania vo výške 5,00% p.a. zo sumy 470,94 eur od 21.05.2021 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu. Žalobca navrhol, aby súd rozhodol vo veci rozsudkom pre uznanie v prípade splnenia podmienok.

10. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

11. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa;1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu,1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

12. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov,18aa)

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

- p)úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q)upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r)veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s)výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t)informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u)právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v)spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w)informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x)právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y)názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z)priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa)názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

13. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a)zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b)zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),
- c)zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d)v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e)veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,^{18b)}
- f)veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,
- g)ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.^{18aa)}

14. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

15. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej

obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

22. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

23. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

24. V zmysle § 526 ods. Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

25. Podľa §145 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

26. Súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie. (§ 146 ods. 1 CSP).

27. Podaním doručeným súdu dňa 27.9.2021 žalobca vzal čiastočne späť žalobu v časti o zaplatenie sumy 601,93 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 601,93 eur od 21.5.2021 do zaplatenia, a to pred prvým pojednávaním, súd preto v tejto časti konanie zastavil.

28. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté.

Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

29. Podľa § 875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

30. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

31. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

32. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

33. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

34. Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úrok (§ 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

35. Zmluvou o pôžičke prenecháva jedna strana (veriteľ) druhej strane (dlžníkovi) veci určené podľa druhu a táto druhá strana sa zaväzuje vrátiť po čase veci rovnakého druhu. Najčastejšie sú predmetom pôžičky peniaze. Samotná pôžička vzniká reálnym úkonom - odovzdaním predmetu pôžičky dlžníkovi.

36. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

37. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

38. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd má za to, že tým, že na daný právny vzťah bol použitý režim Obchodného zákonníka, došlo by k znevýhodneniu postavenia žalovanej ako spotrebiteľa v danom právnom vzťahu.

39. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

40. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Pri závere o tom, že spornú zmluvu je potrebné považovať za spotrebiteľskú zmluvu, je potrebné na ňu aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka.

41. Súd na základe vykonaného dokazovania tak mal za preukázané, že medzi pôvodným veriteľom a žalovaným bola uzatvorená zmluva o úvere, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mal byť žalovanému poskytnutý osobitný druh revolvingového úveru s úverovým rámcom 600,- eur a splátkou 20,- eur mesačne. Ku dňu 4.7.2018 došlo k vyhláseniu okamžitej splatnosti celého úveru. Výberom žalovaný vyčerpal finančné prostriedky vo výške 731,60,- eur a v prospech žalobcu (resp. jeho právneho predchodcu) žalovaný uhradil sumu 260,66 eur podľa predloženého výpisu z pôžičkovej kary a podľa udania žalobcu v špecifikácii pohľadávky z 27.9.2021.

42. Súd by sa musel zaoberať v zmysle vyššie citovaného ust. § 54a Občianskeho zákonníka, či sa nejedná o premlčaný dlh.

43. K povinnosti ex offio skúmať, či žalobcom uplatnené právo na zaplatenie dlhu zo strany spotrebiteľa nie je premlčané, porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/65/2019 zo dňa 19.6.2019.

44. Dňa 05.12.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 343/2018 Z. z. z 27.11.2018, ktorým sa dopĺňa zákon č. 140/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Z vyššie cit. ust. § 54a Občianskeho zákonníka vyplýva, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, a ani ho platne zabezpečiť.

45. Právny predchodca žalobcu je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania bolo poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Žalovaný pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je preto podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou a v zmysle § 2 písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch, jedná sa o spotrebiteľský úver.

46. Je zrejmé, že vo vzťahoch založených spotrebiteľskou zmluvou premlčané právo nemožno vôbec vymáhať, teda uplatniť na súde a súd prihliada na takúto nevyvážateľnosť práva aj bez námietky dlžníka. Neobstojí ani argumentácia o porušení rovnosti strán v spore. Osobitná úprava následkov premlčania práva zo spotrebiteľských zmlúv sa totiž vzťahuje tak na spotrebiteľa, ako aj na dodávateľa. Úprava v ust. § 54a vety prvej Občianskeho zákonníka je porovnateľná s úpravou stávky a hry uvedenej v ust. § 845 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka. Ani tieto plnenia taxatívne vymenované v označenom zákonom ustanovení nie je možné súdne vymáhať. Takéto plnenia preto nie je možné súdom ani priznať a žalobu treba z uvedeného dôvodu zamietnuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 6CoCsp/23/2020 z 28. 10. 2020 v obdobnej veci žalobcu).

47. S ohľadom na uvedené v súlade s § 54a Občianskeho zákonníka súd prihliadol na premlčanie žalobcom uplatnenej pohľadávky.

48. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú splátku k dohodnutému termínu. Veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok

stanovených v § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka vyvolať jednostranným právnym úkonom.

49. Ak toto právo nevyužije, celý dlh sa bude premlčovať odo dňa zročnosti jednotlivých splátok. Situácia sa zmení, ak veriteľ účinne uplatní zaplatenie celej pohľadávky naraz.

50. Právo veriteľa na uplatnenie tzv. straty výhody splátok sa premlčí v trojročnej premlčacej dobe; pre začiatok jej plynutia je rozhodujúci okamih, kedy sa stala splatnou splátka, v dôsledku nezaplatenia ktorej veriteľ právo na stratu výhody splátok uplatnil (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 26 Cdo 3012/2015 z 2. 11. 2015).

51. V ustanovení § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ustanoveniu § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne od všeobecného. Podľa vety prvej ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka). Podľa vety druhej v prípade tzv. zosplatnenia dlhu len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva.

52. Ak veriteľ právo na zosplatnenie celého dlhu, ktorý mal byť pôvodne zaplatený v splátkach, účinne uplatní, začína plynúť premlčacia doba od splatnosti tej nesplnenej splátky, v dôsledku ktorej k uplatneniu predčasnej splatnosti dlhu došlo.

53. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka modifikuje § 565 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám. Podľa neho je strata výhody splátok podmienená splnením, že musí ísť o a) spotrebiteľskú zmluvu, b) strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr až po uplynutí lehoty 3 mesiacov od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, c) veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Obsahom upozornenia dlžníka je, že veriteľ si uplatňuje právo na jednorazové zaplatenie celej pohľadávky naraz.

54. Podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní.

55. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu so žalovaným uzatvorili dňa 18.1.2017 zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty. Dodržaný bol postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Z predžalobnej upomienky zo dňa 2.6.2018 totiž vyplýva, že k zosplatneniu došlo pre nezaplatenie splátky splatnej v apríli 2018 (4/2018). Výzvu žalovaný prevzal dňa 7.6.2018. K zosplatneniu úveru došlo následne listom z 4.7.2018, teda v lehote dlhšej ako 15 dní po upozornení na zosplatnenie úveru, čím bola dodržaná zákonná lehota v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

56. Aj zo samotného výpisu z Pôžičkovej karty Quatro za obdobie od 27.1.2017 do 30.4.2021 je zrejmé, že žalovaný uhradil 13 splátok úveru do jeho zosplatnenia, pričom posledná úhrada pred upozornením (predžalobná upomienka z 2.6.2018) vo výške 20,- eur bola vykonaná dňa 20.2.2018. Z predžalobnej upomienky zo dňa 2.6.2018 je zrejmé, že ku dňu jej vystavenia mal žalovaný nedoplatok na splátkach vo výške 60,- eur (3 splátky úveru).

57. Podľa § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatnenej pohľadávky, a teda nie od momentu účinnosti zosplatnenia, ale už od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu. Súd zastáva názor, že malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 Občianskeho zákonníka spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Zákonodarca totiž jasne v § 103 vete druhej Občianskeho zákonníka uviedol, od

kedy plynie premlčacia doba pri zosplatnení úveru, t.j. odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom tohto ustanovenia je, aby veriteľ pri omeškaní dlžníka nebol pasívny a aby včas využil svoje právo na zosplatnenie úveru. Premlčacia doba rozhodne neplynie od momentu účinnosti zosplatnenia úveru, keďže zákon nič také neuvádza. Obdobné závery o tom, že premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru plynie už od omeškania prvej splátky vyplývajú napríklad z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/161/2018 zo dňa 26.03.2019, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/26/2017 zo dňa 28.6.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.16Co/95/2018 zo dňa 13.9.2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/276/2017 zo dňa 23.10.2018, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/315/2017 zo dňa 27.2.2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018 zo dňa 18.10.2018 alebo Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/176/2017 zo dňa 26.3.2018.

58. Ako bolo uvedené vyššie, v prípade spotrebiteľskej zmluvy ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou. V tejto časti je predmetné ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri spotrebiteľskom úvere splácanom mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže, avšak len za tam uvedených podmienok. Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky.

59. V súvislosti s uvedeným názorom súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/115/2019 z 22. 10. 2019: „Súd prvej inštancie správne konštatoval, že premlčacia lehota (v zmysle druhej vety §103 Občianskeho zákonníka) začala plynúť odo dňa zročnosti tej splátky od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a pre ktorú k zosplatneniu došlo. Teda tá, ktorá zosplatnenie spotrebiteľského úveru vyvolala. Možno konštatovať, že žalobca si v konaní uplatňuje premlčané právo ktorého vymáhaniu bráni ust. § 54a Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 879v Občianskeho zákonníka.“

60. Z predžalobnej upomienky zo dňa 2.6.2018 vyplýva, že žalovaný mal nedoplatok na splátkach vo výške 60,- eur, pričom bol podľa udania samotného žalobcu v omeškaní so splátkou splatnou v mesiaci 4/2018. Ku dňu 4.7.2018, kedy malo dôjsť k zosplatneniu úveru, však žalovaný nebol v omeškaní viac ako tri mesiace so splátkou splatnou v apríli 2018 (4/2018), ale so splátkou splatnou v marci 2018. S ohľadom na uvedené začala plynúť 3-ročná premlčacia doba z predmetnej zmluvy najneskôr od marca 2018. Konkrétny deň splatnosti splátky v mesiaci nie je jednoznačne a určito v zmluve vymedzený, v bode III. zmluvy sa iba udáva, že „spotrebiteľ spláca istinu v rovnakých mesačných splátkach so začiatkom jedného mesiaca po dni prvého čerpania“. Podľa výpisu z pôžičkovej karty je zrejmé, že k prvému čerpaniu došlo 26.1.2017, z uvedeného je zrejmé, že pravdepodobne bola každá splátka splatná k uvedenému dňu v mesiaci, pričom vzhľadom na neurčitosť dojednania súd považoval za deň splatnosti vždy posledný deň v mesiaci. K premlčaniu nároku žalobcu vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe teda došlo v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka v marci 2021 (31.3.2021). Ku dňu zosplatnenia 4.7.2018 bol žalovaný v omeškaní viac ako mesiac so splátkou splatnou 31.5.2018, viac ako dva mesiace so splátkou splatnou 30.4.2018 a viac ako tri mesiace so splátkou splatnou 31.3.2018. Žaloba bola podaná až 28.6.2021, teda po uplynutí 3-ročnej premlčacej doby. Z uvedených dôvodov preto súd žalobu žalobcu zamietol. Na uvedenom by nič nezmenilo ani prípadné pripočítanie 76 dní k premlčacej dobe v zmysle zákona č. 62/2020 Z.z. (35 dní za obdobie neplynutia lehôt od 27. 3. 2020 do 30. 4 2020 a 41 dní od 19.1.2021 do 28.2.2021). Navyiac však k uplynutiu premlčacej doby nemalo dôjsť v jednom z uvedených období neplynutia lehôt (od 27. 3. 2020 do 30. 4 2020 a od 19.1.2021 do 28.2.2021), ale až dňa 31.3.2021.

61. Existuje aj iný výklad predmetných ustanovení s poukazom na niektoré rozhodnutia odvolacích súdov a na zjednocujúce stanovisko Občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Košiciach, podľa ktorého je mylný názor, že v prípade spotrebiteľských vzťahov sa splatnosť zosplatneného úveru časovo posúva ešte pred vznik právnej možnosti vyvolať predčasnú splatnosť ostávajúceho dlhu a začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza právnou možnosť uplatniť veriteľa na súde. V tejto súvislosti je potrebné uviesť je potrebné uviesť, že samotné zákonné ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka (bez ohľadu na polemiku ohľadne nerovnosti či rovnosti vzťahov medzi dodávateľom a spotrebiteľom)

uvádza, že „ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky“, čím sám zákon výslovne stanovuje, že začatie plynutia premlčacej doby časovo predchádza momentu predčasnej splatnosti ostávajúcej časti dlhu.

62. Súd zohľadňuje ustálenú rozhodovaciu prax súdov a poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

63. Pokiaľ ide o ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré v spotrebiteľskej zmluve umožňuje uplatniť právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, toto ustanovenie práve zvýhodňuje spotrebiteľa v právnom vzťahu, preto ho nemožno vykladať v prípade inštitútu premlčania v neprospech spotrebiteľa tým, že sa bude posúvať začiatok plynutia premlčacej doby na neskorší dátum. Uvedené ustanovenia práve zvýhodňujú spotrebiteľa ťahajúceho v zmluvnom vzťahu s dodávateľom „za kratší koniec“. Súdu nie je vôbec zrejmé, ako by v prípade trojročnej premlčacej doby mal byť znevýhodnený dodávateľ tým, že musí podať žalobu na súd o tri mesiace skôr. Uvedené ustanovenia majú práve predchádzať zneužívaniu postavenia dodávateľa, ktorý otáľa s podaním žaloby proti spotrebiteľovi očakávajúc akumuláciu príslušenstva pohľadávky na úkor spotrebiteľa.

64. V súvislosti s vyššie uvedenými úvahami o akejsi nemožnosti respektíve nelogickosti začatia plynutia premlčacej doby pred momentom predčasnej splatnosti dlhu je potrebné zdôrazniť, že vo všeobecnosti moment začiatku plynutia premlčacej doby nemožno automaticky stotožňovať so splatnosťou pohľadávky ani vznikom omeškania, aj keď za určitých okolností môžu byť totožné. Napríklad pre posúdenie začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby je irelevantné, kedy (a či vôbec) sa stal nárok na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia splatným (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR zo 14. 12. 2006, sp. zn. 33 Odo 52/2005). Ust. § 103 Občianskeho zákonníka tak isto upravuje začiatok plynutia premlčacej doby v osobitnom prípade, pričom okrem vyššie uvedeného existujú aj ďalšie osobitné prípady začiatku plynutia premlčacej doby, ktoré osobitne upravuje Občiansky zákonník. Napríklad rozhodujúcou skutočnosťou pre určenie začiatku plynutia premlčacej doby práva na poistné plnenie je okamih, kedy došlo k poistnej udalosti, nie dátum splatnosti poistného plnenia (porovnaj rozhodnutie NS ČR z 23. 2. 2011, sp. zn. 25 Cdo 3771/2008).

65. Konečnú splatnosť úveru žalobca vyhlásil ku dňu 4.7.2018, čo žalobca sám deklaruje aj predložením oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Spotrebiteľský spor je spor, ktorý vykazuje isté osobitné prvky, ktorými sa odlišuje od iných, a to aj z pohľadu dôkazného bremena. Nepreukázanie rozhodujúcej skutočnosti dodávateľom nemôže byť na ujmu spotrebiteľa (rozsudok Krajského súdu Trenčín sp.zn. 27Co/137/2017 zo dňa 28. 11. 2017). Súd tak samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v danom prípade nepovažoval za spornú skutočnosť, ktorej nepreukázanie by mohol v danom prípade vyhodnotiť v neprospech spotrebiteľa.

66. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 7CoCsp/1/2020 z 28. 10. 2020 v obdobnej veci žalobcu, v ktorom konštatoval nasledovné: „Odvolací súd zdôrazňuje, že bolo právom žalobcu (nie povinnosťou) úver zosplatiť. Nakoľko žalobca pristúpil dňa 25.9.2016 k zosplateniu celkového úveru, bola to splátka splatná dňa 20.5.2016, ktorá vyvolala zosplatenie, resp. pre nezaplatenie ktorej bolo právom žalobcu zosplatiť ostatný (nezosplatený) zvyšok úveru. Zákonným momentom ustanoveným v § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka, ktorý určil začiatok plynutia premlčacej doby pri zosplatení dlhu, je tak moment splatnosti splátky, pre ktorú veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, a to napriek skutočnosti, že splatnosť a tým aj začiatok plynutia premlčacej doby niektorých splátok pred vyhlásením predčasnej splatnosti nastal po tejto dobe. Kogentná zákonná dikcia v tomto smere modifikuje podľa názoru odvolacieho súdu moment začatia plynutia premlčacej doby z dôvodu právnej skutočnosti, a to zosplatenia úveru. Premlčacia doba práva na zaplatenie celého zosplateného dlhu sa v zmysle zákona začala skôr, ako došlo k zosplateniu dlhu, a to odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený.“

67. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje

za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka. Dualistický systém záväzkového práva (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod.) v našom právnom poriadku síce dlhodobo funguje, avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na premlčanie v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

68. Popretím úveru ako absolútneho obchodu sa nemôže rozumieť stav, ak súd aplikuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ, ktoré má svoj obsah a ktorým zákonodarca sledoval dôležitý cieľ v spotrebiteľských zmluvách bez ohľadu na typ zmluvy, teda aj v prípade absolútnych obchodov (absolútne obchody sú vzťahy regulované Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov zmluvy). Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ boli vylúčené niektoré typy spotrebiteľských zmlúv. Teda ustanovenie § 54 ods. 1 OZ reguluje aj absolútne obchody.

69. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením *lex specialis* s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

70. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

71. Súd je toho názoru, že akékoľvek ustanovenie zmluvy, v rozpore s § 54 ods. 1 OZ zhoršuje postavenie žalovanej ako spotrebiteľa, v prípade, že výlučnou aplikáciou Obchodného zákonníka prakticky vylučuje použitie ust. Občianskeho zákonníka o premlčaní. Paušálne uprednostnenie Obchodného zákonníka by malo na spotrebiteľov nepriaznivé následky hraničiace až s neprístupnosťou k občianskym právam, ktoré priznáva Občiansky zákonník na rozdiel od Obchodného zákonníka.

72. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009).“

73. Rovnako súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3 Cdo 87/2017 z 14.9.2017, v ktorom sa uvádza, že „V preskúmanom prípade nemá dovolací súd dôvod spochybňovať názor žalobcu, že úver je tzv. absolútnym obchodom a že naň dopadá tretia časť Obchodného zákonníka. Zároveň je však potrebné mať na zreteli, že úverová zmluva vykazuje aj znaky spotrebiteľskej zmluvy. Povaha tejto právnej veci ako spotrebiteľskej sa nemohla zmeniť v dôsledku postúpenia pohľadávky. Súdna prax považuje obdobné právne vzťahy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne (spotrebiteľské) vzťahy. Účastníkmi týchto vzťahov sú obchodník (poskytujúci úver v rámci svojho predmetu činnosti) a spotrebiteľ (ktorý prijíma úver na svoju osobnú spotrebu); ide tu teda o typické občianskoprávne vzťahy. Vzhľadom na to je v plnom súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa požiadavka, aby v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva, bola (aj z hľadiska premlčania, dĺžky premlčacej doby a jej plynutia) aplikovaná právna úprava obsiahnutá v Občianskom zákonníku, a nie v Obchodnom zákonníku. Správnosť aplikácie občianskoprávnej premlčacej doby - dokonca aj v absolútnych obchodoch majúcich zároveň spotrebiteľský charakter - z

ústavnoprávneho hľadiska nespochybnil ani ústavný súd (viď napríklad uznesenie ústavného súdu z 19. júna 2013 sp. zn. I. ÚS 402/2013).

74. Vyššie uvedené korešponduje aj s ďalším judikatúrou akceptovaným názorom, podľa ktorého je možné vychádzať zo skoršieho dňa začiatku plynutia premlčacej doby. Do dňa 2.6.2018 bolo zo strany žalovaného neuhradených na splátkach 60,- eur, jednalo sa teda o splátky splatné najneskôr dňa 31.5.2018, dňa 30.4.2018 a dňa 31.3.2018. Z uvedeného je zrejmé, že posledná celá neuhradená splátka bolo splatná 31.3.2018.

75. Žaloba bola na súde podaná dňa 28.6.2021 a prvá nespĺnená splátka bola splatná viac ako tri roky pred uvedeným dňom. V súvislosti s obdobným postupom porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7CoCsp/25/2020 z 30. 11. 2020: „V predžalobnej upomienke zo dňa 26.01.2017 právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú na možnosť zosplatnenia úveru, ak nedôjde k úhrade omeškaných mesačných splátok v celkovej výške 210 eur. Vzhľadom na výšku mesačnej splátky 35 eur, v čase predžalobnej upomienky bola žalovaná v omeškaní so splátkami splatnými v dňoch 20.08.2016, 20.09.2016, 20.10.2016, 20.11.2016, 20.12.2016 a 20.01.2017. Následne podaním zo dňa 29.03.2017 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanej vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Vychádzajúc z vyššie uvedeného je nepochybné, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 20.08.2016.“).

76. Súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

77. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

78. V zmysle § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

79. Ako vyplýva z § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

80. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

81. Zavinenie zastavenia konania spočíva predovšetkým na procesnom „zavinení“ zastavenia konania, t. j. účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania a bez vecného rozhodnutia súdom zobral svoj návrh na začatie konania späť (napríklad bez udania dôvodu)(uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. 10. 2010, sp. zn. 2M Obdo 4/2010).

82. Ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je z obsahového hľadiska v podstate zhodné so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. (nález Ústavného súdu SR z 20. marca 2018, sp. zn. II. ÚS 569/2017)

83. Žalobca bol v predmetnej veci neúspešný, nakoľko zavinil zastavenie konania v časti o zaplatenie 601,93 eur s príslušenstvom z dôvodu späťvzatia žaloby bez udania dôvodu a v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá.

84. V danom konaní bol žalobca neúspešný, pretože súd konanie v časti zastavil a čiastočné zastavenie konania zavinil žalobca a vo zvyšku súd žalobu zamietol. Z uvedeného vyplýva, že v konaní bol plne úspešný žalovaný, ktorému patrí nárok na priznanie náhrady trov konania v rozsahu 100%.

85. Z obsahu spisového materiálu však vyplýva, že žalovanému v konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatňovaním a bránením práva ako trovy konania, ktoré je potrebné nahradiť, nevznikli. Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania, predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu povolaného skončiť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu, a naopak taký zmysel nemá, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať aj na článok 17 CSP, kde je stanovený princíp hospodárnosti konania, ako aj postup súdu bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu. Nakoľko žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol už v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, že nemá nárok na náhradu trov konania, a to aj s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej sp. zn. 6 Cdo 166/2016zo dňa 26.10.2016, obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 5/2017 zo dňa 25.1.2017 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 14/2018 zo dňa 28.02.2018.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.